

Eksamen

29.11.2018

APO3001 Helsefremjande arbeid / Helsefremmende arbeid

Programområde: Apotekteknikk

Nynorsk

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, unntatt ope Internett, samskriving, chat og andre moglegheiter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kjelder	<p>Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.</p> <p>Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Informasjon om vurderinga	<p>Faget handlar om rettleiing av kundar, om førebygging og behandling av plager og sjukdomar. Legemiddelkunnskap og informasjon står sentralt. I faget inngår også tekniske hjelpemiddel, sjukepleieartiklar, naturlegemiddel, naturmiddel, andre apotekvarer og førstehjelp.</p> <p>Om besvarelsen i hovudsak er ein reproduksjon eller avskrift frå kjende kjelder, er dette eit uttrykk for svært låg kompetanse i faget.</p>

Oppgave 1

Ein vaksen mann kjem inn på apoteket og ønskjer hjelp til å måle blodsukkeret. Han seier at han har hatt sukkersjuke sidan i fjor, og at han den siste tida har vore plaga med at blodsukkeret har vore litt høgare enn normalt.

- a) Kva er diabetes?
- b) Kva type diabetes er det truleg at denne kunden har?
- c) Forklar korleis kunden skal utføre ei blodsukkermåling.
- d) Kva for råd kan du gi denne mannen i forhold til eigenpleie av diabetesen hans?

Kunden seier vidare at han ønskjer smertestillande medisin mot ryggmerter, og at han ikkje har brukt noko før.

- e) Kva for eit legemiddel anbefalar du kunden og kvifor?
- f) Er det nokre ikkje-medikamentelle råd du vil gi denne kunden?
- g) Kva for legemiddel går inn under gruppa NSAIDs og kva er vanlege biverknader av denne legemiddelgruppa?

Oppgave 2

Ei dame kjem inn i apoteket. Ho vart operert i førre veke og bruker Paralgin Forte, eit morfinliknande legemiddel, i samband med dette. Ho fortel til deg i sjølvvalet at ho er blitt veldig hard i magen etter ho starta med desse tablettane.

- a) Kva er forskjellen på perifert verkande smertestillande og morfinliknande legemiddel?
- b) Forstopping er ein vanleg biverknad av morfinliknande legemiddel. Kva for ikkje-medikamentelle råd ved forstopping vil du gi til denne dama?
- c) Dersom dei ikkje-medikamentelle råda ikkje held, korleis vil du råde denne dama i val av reseptfrie legemiddel mot forstopping?

Dama fortel at ho fekk beskjed om å kjøpe støttestrømper etter operasjonen. Ho hugsar ikkje heilt kvifor og lurar på dette.

- d) Kvifor bruker ein støttestrømper?
- e) Korleis vil du rettleie denne dama når ho skal kjøpe støttestrømper?

Oppgave 3

For å få effekt av legemiddel er det viktig at virkestoffet kjem seg dit det skal.

- a) Kva er definisjonen av eit legemiddel? Nemn eksempel på ulike legemiddel knytt opp mot definisjonen.
- b) Forklar kva som skjer frå ein svelgjer ein tablett til den vert skilt ut.
- c) Forklar kva ein meiner med systemisk effekt av eit legemiddel.
- d) Kva meiner ein med verknadsmekanismen til eit legemiddel?
- e) Kva er ein biverknad?

Bokmål

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemiddel er tillatt, unntatt åpent Internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kilder	<p>Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.</p> <p>Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Informasjon om vurderingen	<p>Faget handler om veiledning av kunder, om forebygging og behandling av plager og sykdommer. Legemiddelkunnskap og informasjon står sentralt. I faget inngår også tekniske hjelpemidler, sykepleieartikler, Naturlegemidler, naturmidler, andre apotekvarer og førstehjelp.</p> <p>Om besvarelsen i hovedsak er en reproduksjon eller avskrift fra kjente kilder, er dette et uttrykk for svært lav kompetanse i faget.</p>

Oppgave 1

En voksen mann kommer inn på apoteket og ønsker hjelp til å måle blodsukkeret. Han sier at han har hatt sukkersyke siden i fjor, og at han den siste tiden har vært plaget med at blodsukkeret har vært litt høyere enn normalt.

- a) Hva er diabetes?
- b) Hvilken type diabetes er det trolig at denne kunden har?
- c) Forklar hvordan kunden skal utføre en blodsukkermåling.
- d) Hvilke råd kan du gi denne mannen i forhold til egenpleie av hans diabetes?

Kunden sier videre at han ønsker smertestillende medisin mot rygg smerter, og at han ikke har brukt noe før.

- e) Hvilket legemiddel anbefaler du kunden og hvorfor?
- f) Er det noen ikke-medikamentelle råd du vil gi denne kunden?
- g) Hvilke legemidler går inn under gruppen NSAIDs og hva er vanlige bivirkninger av denne legemiddelgruppen?

Oppgave 2

En dame kommer inn i apoteket. Hun ble operert i forrige uke og bruker Paralgin Forte, et morfinlignende legemiddel, i forbindelse med dette. Hun forteller til deg i selvalget at hun har blitt veldig hard i magen etter hun startet med disse tablettene.

- a) Hva er forskjellen på perifert virkende smertestillende og morfinlignende legemidler?
- b) Forstoppelse er en vanlig bivirkning av morfinlignende legemidler. Hvilke ikke-medikamentelle råd ved forstoppelse vil du gi til denne damen?
- c) Hvis de ikke-medikamentelle rådene ikke holder, hvordan vil du rådggi denne damen i valg av reseptfrie legemidler mot forstoppelse?

Damen forteller at hun fikk beskjed om å kjøpe støttestrømper etter operasjonen. Hun husker ikke helt hvorfor og lur på dette.

- d) Hvorfor bruker man støttestrømper?
- e) Hvordan vil du veilede denne damen når hun skal kjøpe støttestrømper?

Oppgave 3

For å få effekt av legemidler er det viktig at virkestoffet kommer seg dit det skal.

- a) Hva er definisjonen av et legemiddel? Nevn eksempler på ulike legemidler knyttet opp mot definisjonen.
- b) Forklar hva som skjer fra en tablett svelges til den skilles ut.
- c) Forklar hva som menes med systemisk effekt av et legemiddel.
- d) Hva menes med virkningsmekanismen til et legemiddel?
- e) Hva er en bivirkning?

www.vigoiks.no/eksamen